

ΘΕΜΑ 183ο: Θουκυδίδου Ἱστορίαι, 3, 75, 1-4.

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Τῇ δὲ ἐπιγιγνομένη ἡμέρᾳ Νικόστρατος ὁ Διειτρέφους Ἀθηναίων στρατηγὸς παραγίγνεται βοηθῶν ἐκ Ναυπάκτου δώδεκα ναυσὶ καὶ Μεσσηνίων πεντακοσίοις ὀπίταις· ξύμβασίν τε ἔπρασσε καὶ πείθει ὥστε ξυγχωρῆσαι ἀλλήλοις δέκα μὲν ἄνδρας τοὺς αἰτιωτάτους κρῖναι, οἳ οὐκέτι ἔμειναν, τοὺς δ' ἄλλους οἰκεῖν σπονδὰς πρὸς ἀλλήλους ποιησαμένους καὶ πρὸς Ἀθηναίους, ὥστε τοὺς αὐτοὺς ἐχθροὺς καὶ φίλους νομίζειν. Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράξας ἔμελλεν ἀποπλεύσεσθαι· οἳ δὲ τοῦ δήμου προστάται πείθουσιν αὐτὸν πέντε μὲν ναῦς τῶν αὐτοῦ σφίσι καταλιπεῖν, ὅπως ἦσσόν τι ἐν κινήσει ὣσιν οἳ ἐναντίοι, ἴσας δὲ αὐτοὶ πληρώσαντες ἐκ σφῶν αὐτῶν ξυμπέμψειν. Καὶ ὁ μὲν ξυνεχώρησεν, οἳ δὲ τοὺς ἐχθροὺς κατέλεγον ἐς τὰς ναῦς. Δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι μὴ ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθῶσι καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκόρων ἱερόν. Νικόστρατος δὲ αὐτοὺς ἀνίστη τε καὶ παρεμυθεῖτο. Ὡς δ' οὐκ ἔπειθεν, ὁ δῆμος ὀπλισθεὶς ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ, ὡς οὐδὲν αὐτῶν ὑγιᾶς διανοουμένων τῇ τοῦ μὴ ξυμπλεῖν ἀπιστία, τὰ τε ὄπλα αὐτῶν ἐκ τῶν οἰκιῶν ἔλαβε καὶ αὐτῶν τινὰς οἷς ἐπέτυχον, εἰ μὴ Νικόστρατος ἐκώλυσε, διέφθειραν ἄν.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεῖ το τμήμα: *Τῇ δὲ ἐπιγιγνομένη ἡμέρᾳ Νικόστρατος ὁ Διειτρέφους... ἔμελλεν ἀποπλεύσεσθαι*

Μονάδες 30

2. Με ποιες μεθόδους ο Θουκυδίδης διερευνᾶ γεγονότα παλαιότερα του Πελοποννησιακού πολέμου;

Μονάδες 10

3. α) *ἐπιγιγνομένη, βοηθῶν, ἔπρασσε, πείθει, ἔμειναν*: Να γράψετε ἀπὸ μία ομόρριζη λέξη, ἀπλή ἢ σύνθετη, τῆς ἀρχαίας ἢ τῆς νέας ἐλληνικῆς γλώσσας γιὰ καθεμία ἀπὸ τῆς παραπάνω λέξεως τοῦ κειμένου.

Μονάδες 5

- β) Να σχηματίσετε ἀπὸ τοὺς παρακάτω ρηματικούς τύπους ἓνα ομόρριζο ουσιαστικό (ἀπλό ἢ σύνθετο) τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς γλώσσας, χρησιμοποιώντας τὴν κατάληξη που σας δίνεται:

ρηματικοὶ τύποι	κατάληξη	ομόρριζα ουσιαστικά
<i>κρῖναι</i>	-ής	
<i>πληρώσαντες</i>	-μα	
<i>κατέλεγον</i>	-ος	
<i>ἀνίστη</i>	-ις	
<i>ξυμπέμψειν</i>	-ή	

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ 186ο: Θουκυδίδου Ἱστορίαι, 3, 75, 1-4.

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Τῇ δὲ ἐπιγιγνομένη ἡμέρᾳ Νικόστρατος ὁ Διειτρέφους Ἀθηναίων στρατηγὸς παραγίγνεται βοηθῶν ἐκ Ναυπάκτου δώδεκα ναυσὶ καὶ Μεσσηνίων πεντακοσίοις ὀπλίταις· ξύμβασίν τε ἔπρασσε καὶ πείθει ὥστε ξυγχωρῆσαι ἀλλήλοις δέκα μὲν ἄνδρας τοὺς αἰτιωτάτους κρῖναι, οἳ οὐκέτι ἔμειναν, τοὺς δ' ἄλλους οἰκεῖν σπονδὰς πρὸς ἀλλήλους ποιησαμένους καὶ πρὸς Ἀθηναίους, ὥστε τοὺς αὐτοὺς ἐχθροὺς καὶ φίλους νομίζειν. Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράξας ἔμελλεν ἀποπλεύσεσθαι· οἳ δὲ τοῦ δήμου προστάται πείθουσιν αὐτὸν πέντε μὲν ναῦς τῶν αὐτοῦ σφίσι καταλιπεῖν, ὅπως ἦσσόν τι ἐν κινήσει ὣσιν οἳ ἐναντίοι, ἴσας δὲ αὐτοὶ πληρώσαντες ἐκ σφῶν αὐτῶν ξυμπέμψειν. Καὶ ὁ μὲν ξυνεχώρησεν, οἳ δὲ τοὺς ἐχθροὺς κατέλεγον ἐς τὰς ναῦς. Δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι μὴ ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθῶσι καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκόρων ἱερόν. Νικόστρατος δὲ αὐτοὺς ἀνίστη τε καὶ παρεμυθεῖτο. Ὡς δ' οὐκ ἔπειθεν, ὁ δῆμος ὀπλισθεὶς ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ, ὡς οὐδὲν αὐτῶν ὑγιᾶς διανοουμένων τῇ τοῦ μὴ ξυμπλεῖν ἀπιστία, τὰ τε ὄπλα αὐτῶν ἐκ τῶν οἰκιῶν ἔλαβε καὶ αὐτῶν τινὰς οἷς ἐπέτυχον, εἰ μὴ Νικόστρατος ἐκώλυσε, διέφθειραν ἄν.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεῖ το τμήμα: *Τῇ δὲ ἐπιγιγνομένη ἡμέρᾳ Νικόστρατος ὁ Διειτρέφους... ἔμελλεν ἀποπλεύσεσθαι*

Μονάδες 30

2. Πῶς ἀπαντᾷ ο Θουκυδίδης στο πρόβλημα που αφορά την ηγεμονική δύναμη της Αθήνας;

Μονάδες 10

3. α) **κριτής, κρίσις, πρᾶγμα, πράκτωρ, πρᾶξις:** Να κατατάξετε τις παραπάνω ομόρριζες προς τους ρηματικούς τύπους **κρῖναι** και **ἔπρασσε** λέξεις της αρχαίας ελληνικής γλώσσας στην κατάλληλη στήλη, ανάλογα με το τι σημαίνει η καθεμία.

ενέργεια ἢ κατάσταση	πρόσωπο που ενεργεῖ	αποτέλεσμα ενέργειας

Μονάδες 5

- β) **στρατηγός, ξύμβασις, φίλος, προστάτης, κίνησις:** Να γράψετε για καθεμία ἀπὸ τις παραπάνω λέξεις του κειμένου ἓνα ομόρριζο ρῆμα της αρχαίας ελληνικής γλώσσας.

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ 189ο: Θουκυδίδου Ἱστορίαι, 3, 75, 1-4.

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Τῇ δὲ ἐπιγιγνομένη ἡμέρᾳ Νικόστρατος ὁ Διειτρέφους Ἀθηναίων στρατηγὸς παραγίγνεται βοηθῶν ἐκ Ναυπάκτου δώδεκα ναυσὶ καὶ Μεσσηνίων πεντακοσίοις ὀπλίταις· ξύμβασίν τε ἔπρασσε καὶ πείθει ὥστε ξυγχωρῆσαι ἀλλήλοις δέκα μὲν ἄνδρας τοὺς αἰτιωτάτους κρῖναι, οἳ οὐκέτι ἔμειναν, τοὺς δ' ἄλλους οἰκεῖν σπονδὰς πρὸς ἀλλήλους ποιησαμένους καὶ πρὸς Ἀθηναίους, ὥστε τοὺς αὐτοὺς ἐχθροὺς καὶ φίλους νομίζειν. Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράξας ἔμελλεν ἀποπλεύσεσθαι· οἳ δὲ τοῦ δήμου προστάται πείθουσιν αὐτὸν πέντε μὲν ναῦς τῶν αὐτοῦ σφίσι καταλιπεῖν, ὅπως ἦσσόν τι ἐν κινήσει ὣσιν οἳ ἐναντίοι, ἴσας δὲ αὐτοὶ πληρώσαντες ἐκ σφῶν αὐτῶν ξυμπέμψειν. Καὶ ὁ μὲν ξυνεχώρησεν, οἳ δὲ τοὺς ἐχθροὺς κατέλεγον ἐς τὰς ναῦς. Δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι μὴ ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθῶσι καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκόρων ἱερόν. Νικόστρατος δὲ αὐτοὺς ἀνίστη τε καὶ παρεμυθεῖτο. Ὡς δ' οὐκ ἔπειθεν, ὁ δῆμος ὀπλισθεὶς ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ, ὡς οὐδὲν αὐτῶν ὑγιᾶς διανοουμένων τῇ τοῦ μὴ ξυμπλεῖν ἀπιστία, τὰ τε ὄπλα αὐτῶν ἐκ τῶν οἰκιῶν ἔλαβε καὶ αὐτῶν τινὰς οἷς ἐπέτυχον, εἰ μὴ Νικόστρατος ἐκώλυσε, διέφθειραν ἄν.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεῖ το τμήμα: *Τῇ δὲ ἐπιγιγνομένη ἡμέρᾳ Νικόστρατος ὁ Διειτρέφους... ἔμελλεν ἀποπλεύσεσθαι*

Μονάδες 30

2. Πὼς ἡ λογικὴ καὶ ἡ τύχη, κατὰ τον Θουκυδίδην, ἐπηρεάζουν τις ιστορικὲς ἐξελίξεις;

Μονάδες 10

3. α) **νεώριο, δημότης, μελλοντικός, πειστικός, αποπομπή:** Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις τῆς νέας ἐλληνικῆς γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες ἔχουν ἐτυμολογικὴ συγγένεια.

Μονάδες 5

- β) **στρατηγός, ξύμβασις, οὐκέτι, καταλείπω, ἀνίστημι:** Να αναλύσετε τις παραπάνω σύνθετες λέξεις του κειμένου στα συνθετικά τους.

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ 192ο: Θουκυδίδου Ἱστορίαι, 3, 75, 1-4.

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Τῇ δὲ ἐπιγιγνομένη ἡμέρᾳ Νικόστρατος ὁ Διειτρέφους Ἀθηναίων στρατηγὸς παραγίγνεται βοηθῶν ἐκ Ναυπάκτου δώδεκα ναυσὶ καὶ Μεσσηνίων πεντακοσίους ὀπλίταις· ξύμβασίν τε ἔπρασσε καὶ πείθει ὥστε ξυγχωρῆσαι ἀλλήλοις δέκα μὲν ἄνδρας τοὺς αἰτιωτάτους κρῖναι, οἳ οὐκέτι ἔμειναν, τοὺς δ' ἄλλους οἰκεῖν σπονδὰς πρὸς ἀλλήλους ποιησαμένους καὶ πρὸς Ἀθηναίους, ὥστε τοὺς αὐτοὺς ἐχθροὺς καὶ φίλους νομίζειν. Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράξας ἔμελλεν ἀποπλεύσεσθαι· οἳ δὲ τοῦ δήμου προστάται πείθουσιν αὐτὸν πέντε μὲν ναῦς τῶν αὐτοῦ σφίσι καταλιπεῖν, ὅπως ἦσσόν τι ἐν κινήσει ᾧσιν οἳ ἐναντίοι, ἴσας δὲ αὐτοὶ πληρώσαντες ἐκ σφῶν αὐτῶν ξυμπέμψειν. Καὶ ὁ μὲν ξυνεχώρησεν, οἳ δὲ τοὺς ἐχθροὺς κατέλεγον ἐς τὰς ναῦς. Δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι μὴ ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθῶσι καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκόρων ἱερόν. Νικόστρατος δὲ αὐτοὺς ἀνίστη τε καὶ παρεμυθεῖτο. Ὡς δ' οὐκ ἔπειθεν, ὁ δῆμος ὀπλισθεὶς ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ, ὡς οὐδὲν αὐτῶν ὑγιᾶς διανοουμένων τῇ τοῦ μὴ ξυμπλεῖν ἀπιστίᾳ, τὰ τε ὄπλα αὐτῶν ἐκ τῶν οἰκίῶν ἔλαβε καὶ αὐτῶν τινὰς οἷς ἐπέτυχον, εἰ μὴ Νικόστρατος ἐκώλυσε, διέφθειραν ἄν.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεῖ το τμήμα: *Τῇ δὲ ἐπιγιγνομένη ἡμέρᾳ Νικόστρατος ὁ Διειτρέφους... ἔμελλεν ἀποπλεύσεσθαι*

Μονάδες 30

2. Ποια εἶναι τα γνωρίσματα του ηγέτη που χαρακτηρίζουν την πολιτική φυσιογνωμία του Περικλή;

Μονάδες 10

3. α) Να συνδέσετε κάθε λέξη της **A'** στήλης με τη σημασία της στη **B'** στήλη (δύο στοιχεία της **B'** στήλης περισσεύουν

A' ΣΤΗΛΗ	B' ΣΤΗΛΗ
1. <i>ξύμβασις</i>	α) συμφωνῶ, συναινῶ
2. <i>ξυγχωρῶ</i>	β) παρηγορῶ, καθησυχάζω
3. <i>παραμυθοῦμαι</i>	γ) φοβούμαι
4. <i>πρόφασις</i>	δ) παραδίδω
5. <i>δέδοικα</i>	ε) συμφωνία, συνθήκη
	στ) φανέρωση
	ζ) δικαιολογία

Μονάδες 5

β) ποιησαμένους, πράξας, καταλιπεῖν, πληρώσαντες, ἔλαβε: Να γράψετε ἀπὸ μία ομόρριζη λέξη, ἀπλή ἢ σύνθετη, τῆς ἀρχαίας ἢ τῆς νέας ἐλληνικῆς γλώσσας γιὰ καθεμία ἀπὸ τὶς παραπάνω λέξεις τοῦ κειμένου.

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ 195ο: Θουκυδίδου Ἱστορίαι, 3, 75, 1-4.

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Τῇ δὲ ἐπιγιγνομένη ἡμέρᾳ Νικόστρατος ὁ Διειτρέφους Ἀθηναίων στρατηγὸς παραγίγνεται βοηθῶν ἐκ Ναυπάκτου δώδεκα ναυσὶ καὶ Μεσσηνίων πεντακοσίοις ὀπλίταις· ξύμβασίν τε ἔπρασσε καὶ πείθει ὥστε ξυγχωρῆσαι ἀλλήλοις δέκα μὲν ἄνδρας τοὺς αἰτιωτάτους κρῖναι, οἳ οὐκέτι ἔμειναν, τοὺς δ' ἄλλους οἰκεῖν σπονδὰς πρὸς ἀλλήλους ποιησαμένους καὶ πρὸς Ἀθηναίους, ὥστε τοὺς αὐτοὺς ἐχθροὺς καὶ φίλους νομίζειν. Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράξας ἔμελλεν ἀποπλεύσεσθαι· οἳ δὲ τοῦ δήμου προστάται πείθουσιν αὐτὸν πέντε μὲν ναῦς τῶν αὐτοῦ σφίσι καταλιπεῖν, ὅπως ἦσσόν τι ἐν κινήσει ὤσιν οἳ ἐναντίοι, ἴσας δὲ αὐτοὶ πληρώσαντες ἐκ σφῶν αὐτῶν ξυμπέμψειν. Καὶ ὁ μὲν ξυνεχώρησεν, οἳ δὲ τοὺς ἐχθροὺς κατέλεγον ἐς τὰς ναῦς. Δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι μὴ ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθῶσι καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκόρων ἱερόν. Νικόστρατος δὲ αὐτοὺς ἀνίστη τε καὶ παρεμυθεῖτο. Ὡς δ' οὐκ ἔπειθεν, ὁ δῆμος ὀπλισθεὶς ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ, ὡς οὐδὲν αὐτῶν ὑγιᾶς διανοουμένων τῇ τοῦ μὴ ξυμπλεῖν ἀπιστία, τὰ τε ὄπλα αὐτῶν ἐκ τῶν οἰκίῶν ἔλαβε καὶ αὐτῶν τινὰς οἷς ἐπέτυχον, εἰ μὴ Νικόστρατος ἐκώλυσε, διέφθειραν ἄν.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεῖ το τμήμα: *Τῇ δὲ ἐπιγιγνομένη ἡμέρᾳ Νικόστρατος ὁ Διειτρέφους... ἔμελλεν ἀποπλεύσεσθαι*

Μονάδες 30

2. Ποιο γνώρισμα σκέψης και μεθόδου χαρακτηρίζει τον Θουκυδίδη, όταν στοχάζεται για τα γεγονότα και τη συμπεριφορά του ανθρώπου; Ποια πορεία ακολουθεῖ ο ιστορικός;

Μονάδες 10

3. α) Να σχηματίσετε για καθεμία από τις λέξεις της **A'** στήλης ένα παράγωγο επίθετο (**Γ'** στήλη) της αρχαίας ελληνικής γλώσσας με την κατάληξη που δίνεται στη **B'** στήλη.

A	B'	Γ'
λέξεις	κατάληξη	παράγωγο επίθετο
άνηρ	-εῖος	
δῆμος	-ιος	
στρατηγός	-ικός	
ἡμέρα	-ιος	
ἄλλος	-οῖος	

Μονάδες 5

β) νόηση, ανισότητα, πομπός, κατοικία, προσποίηση: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ 198ο: Θουκυδίδου Ἱστορίαι, 3, 75, 1-4.

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Τῇ δὲ ἐπιγιγνομένη ἡμέρᾳ Νικόστρατος ὁ Δειτρέφους Ἀθηναίων στρατηγὸς παραγίγνεται βοηθῶν ἐκ Ναυπάκτου δώδεκα ναυσὶ καὶ Μεσσηνίων πεντακοσίοις ὀπλίταις· ξύμβασίν τε ἔπρασσε καὶ πείθει ὥστε ξυγχωρῆσαι ἀλλήλοις δέκα μὲν ἄνδρας τοὺς αἰτιωτάτους κρῖναι, οἳ οὐκέτι ἔμειναν, τοὺς δ' ἄλλους οἰκεῖν σπονδὰς πρὸς ἀλλήλους ποιησαμένους καὶ πρὸς Ἀθηναίους, ὥστε τοὺς αὐτοὺς ἐχθροὺς καὶ φίλους νομίζειν. Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράξας ἔμελλεν ἀποπλεύσεσθαι· οἳ δὲ τοῦ δήμου προστάται πείθουσιν αὐτὸν πέντε μὲν ναῦς τῶν αὐτοῦ σφίσι καταλιπεῖν, ὅπως ἦσσόν τι ἐν κινήσει ὣσιν οἳ ἐναντίοι, ἴσας δὲ αὐτοὶ πληρώσαντες ἐκ σφῶν αὐτῶν ξυμπέμψειν. Καὶ ὁ μὲν ξυνεχώρησεν, οἳ δὲ τοὺς ἐχθροὺς κατέλεγον ἐς τὰς ναῦς. Δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι μὴ ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθῶσι καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκόρων ἱερόν. Νικόστρατος δὲ αὐτοὺς ἀνίστη τε καὶ παρεμυθεῖτο. Ὡς δ' οὐκ ἔπειθεν, ὁ δῆμος ὀπλισθεὶς ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ, ὡς οὐδὲν αὐτῶν ὑγιᾶς διανοουμένων τῇ τοῦ μὴ ξυμπλεῖν ἀπιστία, τὰ τε ὄπλα αὐτῶν ἐκ τῶν οἰκιῶν ἔλαβε καὶ αὐτῶν τινὰς οἷς ἐπέτυχον, εἰ μὴ Νικόστρατος ἐκώλυσε, διέφθειραν ἄν.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεῖ το τμήμα: *Τῇ δὲ ἐπιγιγνομένη ἡμέρᾳ Νικόστρατος ὁ Δειτρέφους... ἔμελλεν ἀποπλεύσεσθαι*

Μονάδες 30

2. Με ποιον τρόπο παραθέτει ο Θουκυδίδης τους λόγους των ομιλητῶν στις *δημηγορίες* του και γιατί.

Μονάδες 10

3. **οἰκία**: Να γράψετε στη νέα ελληνική γλώσσα πέντε σύνθετα ουσιαστικά ἢ ἐπίθετα μορφορρίζα με τη λέξη **οἰκία** και να σχηματίσετε με καθένα ἀπὸ αὐτὰ μια πρόταση.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 204ο: Θουκυδίδου Ἱστορίαι, 3, 75, 1-4.

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Τῇ δὲ ἐπιγιγνομένη ἡμέρᾳ Νικόστρατος ὁ Διειτρέφους Ἀθηναίων στρατηγὸς παραγίγνεται βοηθῶν ἐκ Ναυπάκτου δώδεκα ναυσὶ καὶ Μεσσηνίων πεντακοσίοις ὀπλίταις· ξύμβασίν τε ἔπρασσε καὶ πείθει ὥστε ξυγχωρῆσαι ἀλλήλοις δέκα μὲν ἄνδρας τοὺς αἰτιωτάτους κρῖναι, οἳ οὐκέτι ἔμειναν, τοὺς δ' ἄλλους οἰκεῖν σπονδὰς πρὸς ἀλλήλους ποιησαμένους καὶ πρὸς Ἀθηναίους, ὥστε τοὺς αὐτοὺς ἐχθροὺς καὶ φίλους νομίζειν. Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράξας ἔμελλεν ἀποπλεύσεσθαι· οἳ δὲ τοῦ δήμου προστάται πείθουσιν αὐτὸν πέντε μὲν ναῦς τῶν αὐτοῦ σφίσι καταλιπεῖν, ὅπως ἦσσόν τι ἐν κινήσει ὣσιν οἳ ἐναντίοι, ἴσας δὲ αὐτοὶ πληρώσαντες ἐκ σφῶν αὐτῶν ξυμπέμψειν. Καὶ ὁ μὲν ξυνεχώρησεν, οἳ δὲ τοὺς ἐχθροὺς κατέλεγον ἐς τὰς ναῦς. Δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι μὴ ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθῶσι καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκόρων ἱερόν. Νικόστρατος δὲ αὐτοὺς ἀνίστη τε καὶ παρεμυθεῖτο. Ὡς δ' οὐκ ἔπειθεν, ὁ δῆμος ὀπλισθεὶς ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ, ὡς οὐδὲν αὐτῶν ὑγιᾶς διανοουμένων τῇ τοῦ μὴ ξυμπλεῖν ἀπιστία, τὰ τε ὄπλα αὐτῶν ἐκ τῶν οἰκιῶν ἔλαβε καὶ αὐτῶν τινὰς οἷς ἐπέτυχον, εἰ μὴ Νικόστρατος ἐκώλυσε, διέφθειραν ἄν.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεῖ το τμήμα: *Τῇ δὲ ἐπιγιγνομένη ἡμέρᾳ Νικόστρατος ὁ Διειτρέφους... ἔμελλεν ἀποπλεύσεσθαι*

Μονάδες 30

2. Να αναφέρετε τρία (3) χαρακτηριστικά του θουκυδίδειου ύφους.

Μονάδες 10

3. α) Να συνδέσετε κάθε λέξη της **A'** στήλης με την αντώνυμή της στη **B'** στήλη (δύο λέξεις της **B'** στήλης περισσεύουν):

A'	B'
1. αἴτιος	α) ἀνίστημι
2. ἐχθρός	β) κενῶ
3. ἴσος	γ) καινῶ
4. καθίζω	δ) ἄνισος
5. πληρῶ	ε) φίλος
	στ) ἐναντίος
	ζ) ἀναίτιος

Μονάδες 5

β) πιθανός, ελλιπής, πομπός, κατάληψη, προσποίηση: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν etυμολογική συγγένεια

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ 207ο: Θουκυδίδου Ἱστορίαι, 3, 75, 1-4.

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Τῇ δὲ ἐπιγιγνομένη ἡμέρᾳ Νικόστρατος ὁ Διειτρέφους Ἀθηναίων στρατηγὸς παραγίγνεται βοηθῶν ἐκ Ναυπάκτου δώδεκα ναυσὶ καὶ Μεσσηνίων πεντακοσίοις ὀπλίταις· ξύμβασίν τε ἔπρασσε καὶ πείθει ὥστε ξυγχωρῆσαι ἀλλήλοις δέκα μὲν ἄνδρας τοὺς αἰτιωτάτους κρῖναι, οἳ οὐκέτι ἔμειναν, τοὺς δ' ἄλλους οἰκεῖν σπονδὰς πρὸς ἀλλήλους ποιησαμένους καὶ πρὸς Ἀθηναίους, ὥστε τοὺς αὐτοὺς ἐχθροὺς καὶ φίλους νομίζειν. Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράξας ἔμελλεν ἀποπλεύσεσθαι· οἳ δὲ τοῦ δήμου προστάται πείθουσιν αὐτὸν πέντε μὲν ναῦς τῶν αὐτοῦ σφίσι καταλιπεῖν, ὅπως ἦσσόν τι ἐν κινήσει ὣσιν οἳ ἐναντίοι, ἴσας δὲ αὐτοὶ πληρώσαντες ἐκ σφῶν αὐτῶν ξυμπέμψειν. Καὶ ὁ μὲν ξυνεχώρησεν, οἳ δὲ τοὺς ἐχθροὺς κατέλεγον ἐς τὰς ναῦς. Δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι μὴ ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθῶσι καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκόρων ἱερόν. Νικόστρατος δὲ αὐτοὺς ἀνίστη τε καὶ παρεμυθεῖτο. Ὡς δ' οὐκ ἔπειθεν, ὁ δῆμος ὀπλισθεὶς ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ, ὡς οὐδὲν αὐτῶν ὑγιᾶς διανοουμένων τῇ τοῦ μὴ ξυμπλεῖν ἀπιστία, τὰ τε ὄπλα αὐτῶν ἐκ τῶν οἰκιῶν ἔλαβε καὶ αὐτῶν τινὰς οἷς ἐπέτυχον, εἰ μὴ Νικόστρατος ἐκώλυσε, διέφθειραν ἄν.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεῖ το τμήμα: *Τῇ δὲ ἐπιγιγνομένη ἡμέρᾳ Νικόστρατος ὁ Διειτρέφους... ἔμελλεν ἀποπλεύσεσθαι*

Μονάδες 30

2. Ποιες συνέπειες εἶχε για τον ἴδιο τον Θουκυδίδη η αποτυχία του ως στρατηγού στην Αμφίπολη (424 π.Χ.);

Μονάδες 10

3. α) Να συνδέσετε κάθε λέξη της **A'** στήλης με την ομόρριζή της στη **B'** στήλη (δύο λέξεις της **B'** στήλης περισσεύουν):

A' ΣΤΗΛΗ	B' ΣΤΗΛΗ
1. <i>ἐπιγιγνομένη</i>	α) διάλειμμα
2. <i>σπονδὰς</i>	β) ανάστημα
3. <i>καταλιπεῖν</i>	γ) σύγκριση
4. <i>ἀνίστη</i>	δ) κατάληψη
5. <i>κρῖναι</i>	ε) περίλυπος
	στ) γένος
	ζ) ομοσπονδία

Μονάδες 5

β) Να συμπληρώσετε τα κενά των παρακάτω προτάσεων με λέξεις (απλές ή σύνθετες) της νέας ελληνικής γλώσσας, ομόρριζες των ρημάτων που δίνονται σε παρένθεση.

Κέρασε όλους τους φίλους για την.....στις εξετάσεις. (**έπιτυγχάνω**).

Παρά την επιχειρηματολογία του, τελικά δεν ήταν ιδιαίτερα....., γι' αυτό και η πρότασή του απορρίφθηκε (**πείθω**.)

Ητου δράστη προκάλεσε ανακούφιση στους κατοίκους της περιοχής, όπου γίνονταν οι κλοπές (**λαμβάνω**).

Τα τελευταία χρόνια υπάρχουν πολλές περιπτώσεις στη δημόσια ζωή της χώρας (**διαφθείρω**).

Δεν ήταν συνεπής στηντων υποσχέσεών του προς τους γονείς του (**πληρώ**).

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ 210ο: Θουκυδίδου Ἱστορίαι, 3, 75, 1-4.

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Τῇ δὲ ἐπιγιγνομένη ἡμέρᾳ Νικόστρατος ὁ Διειτρέφους Ἀθηναίων στρατηγὸς παραγίγνεται βοηθῶν ἐκ Ναυπάκτου δώδεκα ναυσὶ καὶ Μεσσηνίων πεντακοσίοις ὀπίταις· ξύμβασίν τε ἔπρασσε καὶ πείθει ὥστε ξυγχωρῆσαι ἀλλήλοις δέκα μὲν ἄνδρας τοὺς αἰτιωτάτους κρῖναι, οἳ οὐκέτι ἔμειναν, τοὺς δ' ἄλλους οἰκεῖν σπονδὰς πρὸς ἀλλήλους ποιησαμένους καὶ πρὸς Ἀθηναίους, ὥστε τοὺς αὐτοὺς ἐχθροὺς καὶ φίλους νομίζειν. Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράξας ἔμελλεν ἀποπλεύσεσθαι· οἳ δὲ τοῦ δήμου προστάται πείθουσιν αὐτὸν πέντε μὲν ναῦς τῶν αὐτοῦ σφίσι καταλιπεῖν, ὅπως ἦσσόν τι ἐν κινήσει ὣσιν οἳ ἐναντίοι, ἴσας δὲ αὐτοὶ πληρώσαντες ἐκ σφῶν αὐτῶν ξυμπέμψειν. Καὶ ὁ μὲν ξυνεχώρησεν, οἳ δὲ τοὺς ἐχθροὺς κατέλεγον ἐς τὰς ναῦς. Δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι μὴ ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθῶσι καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκόρων ἱερόν. Νικόστρατος δὲ αὐτοὺς ἀνίστη τε καὶ παρεμυθεῖτο. Ὡς δ' οὐκ ἔπειθεν, ὁ δῆμος ὀπλισθεὶς ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ, ὡς οὐδὲν αὐτῶν ὑγιᾶς διανοουμένων τῇ τοῦ μὴ ξυμπλεῖν ἀπιστία, τὰ τε ὄπλα αὐτῶν ἐκ τῶν οἰκιῶν ἔλαβε καὶ αὐτῶν τινὰς οἷς ἐπέτυχον, εἰ μὴ Νικόστρατος ἐκώλυσε, διέφθειραν ἄν.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεῖ το τμήμα: *Τῇ δὲ ἐπιγιγνομένη ἡμέρᾳ Νικόστρατος ὁ Διειτρέφους... ἔμελλεν ἀποπλεύσεσθαι*

Μονάδες 30

2. Ποια στοιχεία οδήγησαν τον Θουκυδίδη να κατανοήσει από την αρχὴ τὴ σημασία του πολέμου που ξεσπούσε;

Μονάδες 10

3. Να γράψετε ἀπὸ ἓνα ομόρριζο ουσιαστικὸ (B' στήλη) καὶ ἐπίθετο (Γ' στήλη) (ἀπλὸ ἢ σύνθετο) τῆς ἀρχαίας ἢ τῆς νέας ἐλληνικῆς γλώσσας γιὰ καθεμιὰ ἀπὸ τῆς λέξεως τῆς A' στήλης.

A'	B'	Γ'
Λέξεις	Ουσιαστικά	Επίθετα
<i>πείθουσιν</i>		
<i>οἰκεῖν</i>		
<i>φίλους</i>		
<i>ἀνίστη</i>		
<i>δήμου</i>		

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 201ο: Θουκυδίδου Ἱστορίαι, 3, 75, 1-4.

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Τῇ δὲ ἐπιγιγνομένη ἡμέρᾳ Νικόστρατος ὁ Διειτρέφους Ἀθηναίων στρατηγὸς παραγίγνεται βοηθῶν ἐκ Ναυπάκτου δώδεκα ναυσὶ καὶ Μεσσηνίων πεντακοσίοις ὀπίταις· ξύμβασίν τε ἔπρασσε καὶ πείθει ὥστε ξυγχωρῆσαι ἀλλήλοις δέκα μὲν ἄνδρας τοὺς αἰτιωτάτους κρῖναι, οἳ οὐκέτι ἔμειναν, τοὺς δ' ἄλλους οἰκεῖν σπονδὰς πρὸς ἀλλήλους ποιησαμένους καὶ πρὸς Ἀθηναίους, ὥστε τοὺς αὐτοὺς ἐχθροὺς καὶ φίλους νομίζειν. Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράξας ἔμελλεν ἀποπλεύσεσθαι· οἳ δὲ τοῦ δήμου προστάται πείθουσιν αὐτὸν πέντε μὲν ναῦς τῶν αὐτοῦ σφίσι καταλιπεῖν, ὅπως ἦσσόν τι ἐν κινήσει ὣσιν οἳ ἐναντίοι, ἴσας δὲ αὐτοὶ πληρώσαντες ἐκ σφῶν αὐτῶν ξυμπέμψειν. Καὶ ὁ μὲν ξυνεχώρησεν, οἳ δὲ τοὺς ἐχθροὺς κατέλεγον ἐς τὰς ναῦς. Δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι μὴ ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθῶσι καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκόρων ἱερόν. Νικόστρατος δὲ αὐτοὺς ἀνίστη τε καὶ παρεμυθεῖτο. Ὡς δ' οὐκ ἔπειθεν, ὁ δῆμος ὀπλισθεὶς ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ, ὡς οὐδὲν αὐτῶν ὑγιᾶς διανοουμένων τῇ τοῦ μὴ ξυμπλεῖν ἀπιστία, τὰ τε ὄπλα αὐτῶν ἐκ τῶν οἰκιῶν ἔλαβε καὶ αὐτῶν τινὰς οἷς ἐπέτυχον, εἰ μὴ Νικόστρατος ἐκώλυσε, διέφθειραν ἄν.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεῖ το τμήμα: *Τῇ δὲ ἐπιγιγνομένη ἡμέρᾳ Νικόστρατος ὁ Διειτρέφους... ἔμελλεν ἀποπλεύσεσθαι*

Μονάδες 30

2. Ποια θέματα περιλαμβάνονται στο πρώτο βιβλίο των *Ἱστοριῶν* του Θουκυδίδη;

Μονάδες 10

3. **α) επιμύθιο, κάθισμα, εκπομπή, αδιανόητος, ανθυγιεινός:** Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες ἔχουν ετυμολογική συγγένεια.

Μονάδες 5

- β) πείθουσιν, κατέλεγον, ἐπέτυχον, ἐκώλυσε, διέφθειραν:** Να γράψετε ἀπὸ μία ομόρριζη λέξη, ἀπλή ἢ σύνθετη, τῆς ἀρχαίας ἢ τῆς νέας ἐλληνικῆς γλώσσας γιὰ καθεμία ἀπὸ τῆς παραπάνω λέξεις τοῦ κειμένου.

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ 471ο: Θουκυδίδου Ἱστορίαι, 3, 75, 1-4.

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Τῇ δὲ ἐπιγιγνομένη ἡμέρᾳ Νικόστρατος ὁ Διειτρέφους Ἀθηναίων στρατηγὸς παραγίγνεται βοηθῶν ἐκ Ναυπάκτου δώδεκα ναυσὶ καὶ Μεσσηνίων πεντακοσίοις ὀπίταις· ξύμβασίν τε ἔπρασσε καὶ πείθει ὥστε ξυγχωρῆσαι ἀλλήλοις δέκα μὲν ἄνδρας τοὺς αἰτιωτάτους κρῖναι, οἳ οὐκέτι ἔμειναν, τοὺς δ' ἄλλους οἰκεῖν σπονδὰς πρὸς ἀλλήλους ποιησαμένους καὶ πρὸς Ἀθηναίους, ὥστε τοὺς αὐτοὺς ἐχθροὺς καὶ φίλους νομίζειν. Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράξας ἔμελλεν ἀποπλεύσεσθαι· οἳ δὲ τοῦ δήμου προστάται πείθουσιν αὐτὸν πέντε μὲν ναῦς τῶν αὐτοῦ σφίσι καταλιπεῖν, ὅπως ἦσόν τι ἐν κινήσει ὧσιν οἱ ἐναντίοι, ἴσας δὲ αὐτοὶ πληρώσαντες ἐκ σφῶν αὐτῶν ξυμπέμψειν. Καὶ ὁ μὲν ξυνεχώρησεν, οἳ δὲ τοὺς ἐχθροὺς κατέλεγον ἐς τὰς ναῦς. Δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι μὴ ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθῶσι καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκόρων ἱερόν. Νικόστρατος δὲ αὐτοὺς ἀνίστη τε καὶ παρεμυθεῖτο. Ὡς δ' οὐκ ἔπειθεν, ὁ δῆμος ὀπλισθεὶς ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ, ὡς οὐδὲν αὐτῶν ὑγιᾶς διανοουμένων τῇ τοῦ μὴ ξυμπλεῖν ἀπιστία, τὰ τε ὄπλα αὐτῶν ἐκ τῶν οἰκιῶν ἔλαβε καὶ αὐτῶν τινὰς οἷς ἐπέτυχον, εἰ μὴ Νικόστρατος ἐκώλυσε, διέφθειραν ἄν.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Τῇ δὲ ἐπιγιγνομένη ἡμέρᾳ Νικόστρατος ὁ Διειτρέφους ... ἔμελλεν ἀποπλεύσεσθαι*.

Μονάδες 30

2. Να περιγράψετε το πρότυπο του ηγέτη που ενσαρκώνει ο Περικλής, κατά τον Θουκυδίδη.

Μονάδες 10

3. α) Να συνδέσετε κάθε λέξη της Α' στήλης με την αντώνυμή της στη Β' στήλη (δύο λέξεις της Β' στήλης περισσεύουν):

A' ΣΤΗΛΗ	B' ΣΤΗΛΗ
1. αἴτιος	α) ἀνίστημι
2. ἐχθρός	β) κενῶ
3. ἴσος	γ) καινῶ
4. καθίζω	δ) ἄνισος
5. πληρῶ	ε) φίλος
	στ) ἐναντίος
	ζ) ἀναίτιος

Μονάδες 5

- β) πιθανός, ελλιπής, πομπός, κατάληψη, προσποίηση: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν etυμολογική συγγένεια

Μονάδες 5